

Bruxelles, 6 februarie 2026
(OR. en)

6010/26

**Dosar interinstituțional:
2025/0555 (COD)**

COMPET 149	ECOFIN 153
IND 93	COH 19
MI 99	INDEF 50
CADREFIN 46	CULT 15
FIN 206	CYBER 46
RECH 46	JAI 156
ESPACE 22	DIGIT 31
CONSOM 37	DATAPROTECT 33
DUAL USE 7	FREMP 36
EDUC 30	RELEX 150
TELECOM 51	COPS 78
ENER 48	UD 22
ENV 92	AUDIO 16
CLIMA 46	PROCIV 17
AGRI 90	IPCR 10
TRANS 51	MAP 49
SAN 64	FISC 64
PHARM 10	CODEC 164
BIOTECH 6	IA 23
POLMIL 64	CSC 91
POLGEN 23	

NOTĂ

Sursă: Secretariatul General al Consiliului

Destinatar: Comitetul Représentanților Permanenți / Consiliul

Subiect: *Pregătirea Consiliului Competitivitate (Piață Internă, Industrie, Cercetare și Spațiu) din 26 februarie 2026*

Regulament de instituire a Fondului european pentru competitivitate: un instrument strategic de reziliență pentru IMM-uri și lanțurile valorice europene

– *Dezbateri de orientare*

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de informare din partea președinției privind „Regulamentul de instituire a Fondului european pentru competitivitate: un instrument strategic de reziliență pentru IMM-uri și lanțurile valorice europene”, în vederea dezbaterii de orientare din cadrul Consiliului Competitivitate din 26 februarie 2026.

Fondul european pentru competitivitate: un instrument strategic de reziliență pentru IMM-uri și lanțurile valorice europene

Lanțurile valorice europene din sectoare critice, cum ar fi tehnologiile curate, biotehnologia și materialele avansate, rămân fragmentate și afectate de dependențe, limitând capacitatea UE de a-și crește reziliența și de a concura la scară mondială. Dependența UE de furnizori din țări terțe pentru componente specifice este în creștere, mai ales în cazul materiilor prime și al factorilor de producție intermediari necesari pentru dubla tranziție¹. Cel mai grav este că inovarea europeană se confruntă cu „valea morții”: deși UE excelează în crearea de start-upuri, aceste societăți întâmpină dificultăți de finanțare atunci când încearcă să treacă de la prototip la producție și să crească. Deficitul de finanțare pentru extinderea acestor societăți rămâne neacoperit de capitalul de risc privat european, forțând inovatorii cu potențial ridicat să vândă concurenților străini, să se mute sau să stagneze, transferând astfel capacitatea industrială a UE către țări terțe². Se estimează că acest lucru reprezintă nu numai o povară semnificativă pentru productivitatea UE în comparație cu cea a SUA, ci limitează totodată în mod esențial capacitatea sectoarelor strategice de a utiliza o bază diversificată de furnizori europeni și de a crea lanțuri valorice reziliente și ecosisteme competitive.

¹ Comisia Europeană (2024). Raportul anual pentru 2024 privind piața unică și competitivitatea [COM(2024)77 final], p. 14-16 (confirmă dependențele strategice persistente în ecosistemele sensibile); Comisia Europeană (2024). *The future of European competitiveness – Part A* (Viitorul competitivității europene – partea A) (Raportul lui Mario Draghi), p. 42-45 (despre adâncirea dependenței de furnizorii de tehnologii critice din afara UE).

² Comisia Europeană (2024). *The future of European competitiveness – Part A* (Viitorul competitivității europene – partea A) (Raportul lui Mario Draghi), secțiunea 2 „Eliminarea decalajului în materie de inovare”, p. 23-38.

Fondul european pentru competitivitate nu este doar o nouă alocare bugetară, ci și un instrument strategic. El a fost conceput pentru a contracara fragmentarea peisajului financiar al pieței unice. Ca răspuns direct la „deficitul de investiții” (investment cliff) identificat în rapoartele lui Draghi și Letta, Fondul european pentru competitivitate urmărește să regrupeze instrumentele financiare într-o platformă unică și coerentă de punere în aplicare³. Principalul său obiectiv industrial este de a stabili un „parcurs investițional neîntrerupt” pentru întreprinderile europene, inclusiv printr-o combinație de ajutoare bazate pe granturi și de instrumente de reducere a riscurilor, adaptate la diferitele etape de creștere a întreprinderilor. Prin armonizarea normelor și centralizarea resurselor, Fondul european pentru competitivitate vizează să permită IMM-urilor cu potențial ridicat sau critice să treacă direct de la faza de cercetare precomercială la faza de extindere industrială, fără a trebui să depună o nouă cerere în cadrul unor regimuri de reglementare incompatibile⁴. Prin urmare, fiecare componentă de politică a Fondului european pentru competitivitate va sprijini acțiuni dedicate IMM-urilor pentru a spori participarea lor în număr mare la program. În plus, fondul va avea la dispoziție întregul set de instrumente al bugetului UE pentru a debloca investiții publice și private suplimentare pe întregul parcurs investițional.

Deși UE a reușit să identifice dependențele sale strategice, un element esențial pentru lanțurile noastre valorice rămâne nesoluționat. Reziliența nu se obține numai prin asigurarea materiilor prime sau prin sprijinirea asamblării finale (și anume, în gigafabrici); este necesar totodată să se acopere „segmentul de mijloc absent” al lanțului de aprovizionare prin promovarea unui ecosistem solid de producători de componente, furnizori, inovatori și furnizori de tehnologie, roluri ocupate în principal de IMM-uri⁵. Fondul european pentru competitivitate va promova crearea și extinderea ecosistemelor industriale, ale finanțării private și ale inovării, precum și colaborarea între acestea. Unele dintre acțiunile Fondului european pentru competitivitate, cum ar fi acțiunile specifice sectorului IMM-urilor, liderii tehnologici din UE și creatorii de lanțuri valorice, urmăresc să abordeze acest aspect.

³ Comisia Europeană (2024). Orientări politice pentru următoarea Comisie Europeană 2024-2029, p. 10-11 (în care se propune Fondul european pentru competitivitate ca parte a Pactului pentru o industrie curată pentru a asigura capacitatea de investiții în tehnologii strategice); Serviciul de Cercetare al Parlamentului European (2025). *European competitiveness fund: Overview* (Fondul european pentru competitivitate: prezentare generală), p. 2 (despre regruparea instrumentelor existente).

⁴ Comisia Europeană (2024). *The future of European competitiveness – Part B* (Viitorul competitivității europene – partea B) (Raportul lui Mario Draghi), secțiunea 5, p. 280-285 (despre necesitatea de a raționaliza finanțarea de la laborator la fabrică și de a evita blocajele în materie de reglementare).

⁵ Comisia Europeană (2021). Document de lucru al serviciilor Comisiei: *Strategic dependencies and capacities* (Dependențe și capacități strategice) [SWD(2021)352 final], p. 14-16 (care subliniază că dependențele provin adesea din segmente specifice ale lanțului de aprovizionare dominate de IMM-uri străine).

Reziliența se bazează pe întregul ecosistem industrial, nu doar pe campioni izolați. Prin urmare, inovatorii mici și mijlocii pot și trebuie să fie un element esențial al lanțului valoric. Aceștia oferă soluții de nișă în noduri-cheie ale lanțului valoric, sunt flexibili în situații de criză, sunt inovatori esențiali și pot contribui la diversificare prin furnizarea de soluții alternative la importuri⁶. În plus, în sectoarele definite de schimbări tehnologice rapide, viteza este un factor esențial al competitivității. Fondul european pentru competitivitate trebuie să joace un rol decisiv adaptându-se la agilitatea și rapiditatea de care au nevoie întreprinderile cu creștere puternică, astfel încât UE să nu continue să își piardă activele cele mai inovatoare în favoarea concurenților din țări terțe care oferă un acces mai rapid și mai simplu la capital.

Delegațiile sunt invitate să formuleze observații cu privire la următoarele întrebări orientative:

- Cum putem face ca proiectele de investiții la scară largă să integreze în mod eficace IMM-urile europene în lanțurile lor de aprovizionare, astfel încât ecosistemul nostru industrial să rămână solid?
- Cum poate Fondul european pentru competitivitate să asigure că instrumentele de reducere a riscurilor atrag în mod eficace capital privat, cu aceeași agilitate ca și concurenții din țări terțe și fără dependența pe termen lung de subvențiile publice, astfel încât să se obțină „parcursul investițional neîntrerupt” necesar pentru ca IMM-urile să supraviețuiască „văii morții”?

⁶ JRC, 2023. *Semiconductor in the EU, Summary paper on the activities of the European Semiconductor Expert Group* (Semiconductorii în UE, document de sinteză privind activitățile Grupului european de experți în domeniul semiconductorilor) (despre modul în care măsuri de politică specifice pot consolida competitivitatea UE în sectorul semiconductorilor, în special prin sprijinirea IMM-urilor, a actorilor de nișă și a liniilor-pilot, prin îmbunătățirea accesului la infrastructura de producție și printr-o integrare mai puternică de-a lungul lanțurilor valorice).